

1948

Rok 1948 byl politicky velmi rušný a pro státní zřízení významný. Zvláště měsíc únor přinesl historické události. Pro neshody ve vládě v zásadních návrzích (přídavek veřejným zaměstnancům, sociální pojištění, zrušení opatření ministerstva vnitra o jmenování velitele sboru národní bezpečnosti po jednáních, jež nevedla k cíli, podalo 12 ministrů strany národ. socialistické, lidové a slovenských demokratů dne 22. února demisi. Nato min. předseda Klement Gottwald, po jednání s prezidentem republiky Dr. Eduardem Benešem, prohlásil se souhlasem současně konaného sjezdu dělnických delegátů závodních rad ÚRO (ústřední rada odborů, že nepřipustí vládu bez strany komunistické ani vládu úřednickou.

Demise opozičních ministrů byla přijata a 25. února 1948 ustavil prezident republiky Dr. E. Beneš novou vládu s K. Gottwaldem v čele. Nová vláda - složená z členů ohrožené národní fronty - má 19 ministrů strany komunistické, 4 ministry soc.-dem., 2 lidovce a 2 nár. socialisty.

Současně s těmito událostmi utvořil sjezd delegátů závodních rad „akční výbory národní fronty „AV NF“, které mají provést očistu v úřadech a podnicích od protistátních živlů.

Státní převrat a změnu vlády přijali občané různě: většina radostně, ostatní lhostejně neb trpce. V obci není křiklavých majetkových rozdílů a všichni, rolníci i dělníci, žijí celkem svorně, jsou odkázáni v hospodářských věcech na vzájemnou pomoc i když politické názory jsou rozdílné, ale povšechně a ponejvíce přátelské.

Tyto dějinné převratné události, jimiž se státní moc, zcela po právu, dostala do rukou nejpočetnější vrstvy národa - vrstvy dělnické - projevy se i v naší obci.

Dne 6. března 1948 ustaven řádný AV NF v tomto složení:

1. Vincenc Vrba, domkář v Rokytnici čís. 133
2. Ludvík Šuráň, tesař čís. 139
3. Antonín Ševčík, zedník čís. 77
4. Rudolf Mentlík, polír čís. 69
5. František Polášník, zedník čís. 113
6. Josef Koncer, zedník čís. 42
7. Michal Bulejko, dělník čís. 73
8. Bohumil Vrba, rolník č. 17
9. František Šebák, rolník č. 24

AV ujal se svého úkolu, prověřil dosavadní RNV a jeho komise i každého občana zaměstnaného v podnicích, úřadech i školách a veřejném působení, neboť v obci není protistátních osob.

Určité rozechvění občanů způsobila zpráva o sebevraždě ministra zahraničí Jana Masaryka, skokem z okna Černínského paláce 10. března 1948 v rozrušení mysli. Jan Masaryk požíval v celém národě neobyčejné popularity pro svou činnost za války a pro své vtipné a optimistické rozhlasové projevy ve válečné době z londýnské rozhlasové stanice „Volá Londýn“. Národ mu vypravil slavný státní pohřeb v Lánech u Prahy.

Po částečné konsolidaci politických poměrů přikročila vláda ČSR k volbám na Národního shromáždění 30. května 1948. Volby byly svobodné a tajné, hlasovalo se pro kandidátku NF nebo proti. Každý volič od 18 let vložil za plentou do obálky hlasovací lístek se jmény kandidátů, nebo čistý, křížem protrhnutý.

Ve voličských seznamech bylo zapsáno 204 mužů a 224 žen. Voličský průkaz byl vystaven 14 osobám (t.j. těm, kteří z různých důvodů nemohly volit v místě, kde byly zapsány ve voličských seznamech). Celkem bylo voličů 438.

K volbě se dostavilo 182 mužů a 197 žen, celkem 379 osob, nedostavilo se 59 voličů (stáří, nemoc a pod.)

Při volbě odevzdáno úředních obálek	379
neplatných hlasů napočteno	2
Ze součtu platných hlasů připadá kandidátu NF hlasů	361
prázdných lístků v obálce odevzdáno	16

Hlasování řídila komise s předsedou Frant. Argalášem, tesařem v Rokytnici č. 65 a místopředsedou Vincencem Vrbou, domkář č. 133. Zástupcem dohlédacího úřadu (ONV v Uh. Brodě) byl R. Merta, ř.u.

Členové volební komise:

František Polášník, zedník	čís. 113
Josef Koncer, mlynář	čís. 29
Alois Boleček, dělník	čís. 55
Rudolf Mentlík, polír	čís. 69
Josef Barbořík, tesař	čís. 107
Antonín Hrabina, žel. skladník	čís. 110

Důvěrníci:

Karel Šuráň, úředník	čís. 104
Vlastislav Růžička, dělník	čís. 68

V celém státě soustředila jednotná kandidátka 89,3%

bílé lístky 10,3%
neplatné lístky 0,4%

Dne 7. března abdikuje ze zdravotních důvodů prezident repub. Dr. E. Beneš. Správci úřadu pověřen dle úmluvy ústavní předseda vlády K. Gottwald.

Volba presidenta republiky vykonána 14. června manifestačně a jednomyslně zvolen dosavadní předseda vlády Kl. Gottwald. Předsedou ÚRO zvolen Antonín Zápotocký.

3. září 1948 zemřel po krátké těžké nemoci prezident ČSR Dr. E. Beneš mimo službu, nar. 28. května 1884, poctěný národem přídomek „Budovatel“. Zemřel ve svém sídle Sezimově Ústí oplakáván celým národem. Vláda republiky vypravila mu skvělý pohřeb za účasti pres. rep. K. Gottwalda a členů vlády.

K 30. výročí našeho samostatného státu 28. října uspořádala škola a občané zdařilou slavnost za četné účasti. Rovněž 23. listopadu oslaveny poprvé narozeniny třetího presidenta ČSR K. Gottwalda (Nar. 23.11.1896).

Začátkem roku ustavena nová místní osvětová rada (MOR). Složení:

předseda: Rudolf Merta, říd. uč.
jednatel: Bohumila Bérková, učitelka
pokladník: Karel Šuráň, úředník 104

členové:

Vincenc Vrba, rolník 133
Tomáš Dolina, dělník 35
Eduard Ševčík, rolník 26
Bohumil Vrba, tesař 17
Frant. Škubník, rolník 21
Antonín Argaláš, domkář 3
Miloslav Kovařík, rolník 40.

22. března předvedli ochotníci MOR veselohru „Od mlýna k mlýnu“. Příjem 4225 Kčs. Veřejné knihovně věnováno 1.000 Kč, na reproduktory a gramofon 3.500 Kčs.

3. dubna vystoupil u nás pohostinsky div. odbor spolku Komenský v Hrádku. Předvedl s úspěchem hru „Vesničko má“.
Příjem 5.220 Kčs. Ochotníkům dán podíl 1.400 Kč po úhradě režie.

25. listopadu sehráli naši ochotníci div. hru „Naši paličáci“. Příjem 5.050 Kčs. Svazu ČSM darováno 1.000 Kčs.

Dne 30. ledna vloupal se neznámý pachatel do kanceláře MNV. Ukradl psací stroj v ceně 11.000 Kčs, hotovost 6.000 Kčs za osivo pro hospodářské družstvo ve Slavičíně a méně potřebná razítka. Ukroutil visací zámek u skříně a bedny s potravinovými lístky a zásobovacímí doklady. Nové potravinové lístky v bedně nebyly. Četnictvo a kriminální policie nezjistila stop. Podobná krádež stala se na MNV v Hrádku a v Pitíně na poště a MNV. Kromě těchto menších krádeží vloupal se lupič do jednoho hotelu v Luhačovicích a byv přistižen, zabil majitele.

Pachatel zjištěn náhodou v březnu t.r. Byl to mladistvý Mudrák ze Slavičína na Šabatci. Jeho sestra školačka byla přistižena při krádeži kola na faře. Při příchodu četníků do obydlí Mudráků, přítomný Mudrák v domnění, že jdou pro něho a protože neměl již času utéci, zastřelil se na půdě. Při prohlídce domu nalezeny všechny ukradené věci. Mudrák utekl z polepšovny a rodiče jej ukrývali. V noci vycházel na lup.

Po katastrofálním suchu v minulém roce ceny životních potřeb projevily jen nepatrné kolísání zásluhou vládního včasného opatření obilí ze SSSR. Sověty uvolnily pro náš stát 300.000 tun pšenice. Ceny obilí, mouky a chleba zůstaly nezvýšeny.

Řádný příjem obce v roce 1948 475.492 Kčs

vydání 473.847 Kčs

Mimořádný příjem 1.465.298 Kčs

vydání 1.465.298 Kčs

Tento vyšší příjem tvoří dodatečné státní přiděly a průběžné položky.

Druh pozemků o výměře	Počet zeměd. závodů	Plocha pozemků v katastru	Plocha pozemků i mimo katastr	Orná půda	Domáci zahrad.	Louky trvalé	Pastva	Zemědělská půda celkem v ha
--------------------------	---------------------------	------------------------------------	--	--------------	-------------------	-----------------	--------	--------------------------------------

I	do 0,50 ha	21	6.75	6.75	4.36	0.78	0.70	0.10	5.94
II	0,51-1,00 ha	17	13.32	13.32	8.29	0.52	3.12	-	12.68
III	1,01-2,00 ha	25	37.37	38.57	23.57	0.60	9.63	1.12	34.82
IV	2,01-5,00 ha	36	105.73	110.97	67.79	0.84	20.90	3.70	93.23
V	5,01-10,00 ha	17	118.01	118.66	61.01	1.54	20.93	4.20	87.69
VI	10,01-20,00 ha	14	192.50	192.64	90.63	0.68	30.51	11.11	132.93
VII	20,01-50,00 ha	4	82.15	92.15	43.46	0.43	10.80	4.22	58.97
VIII	50,01 a více	1	141.64	141.64	-	-	-	-	-
Celkem		135	707.47	734.76	299.71	5.29	96.59	24.51	426.10

	Lesní půda	Zastavěno	Okrasné zah.	Neplod. plochy	Půda v katastru obce, obhospodařovaná hospodáři z jiných obcí
I.	-	0.81	-	-	
II.	0.15	0.62	0.06	0.02	Jestřabí 2.40 ha
III.	2.74	1.01	-	-	Štítná 1.09 ha
IV.	15.34	1.97	-	0.43	Šanov 3.48 ha
V.	29.30	1.23	-	0.45	Divnice(L.Wichterle aj.) 87.45 ha
VI.	56.33	2.18	-	1.20	Uh. Hradiště(F. Brázdil) 4.30 ha
VII.	30.92	1.56	-	0.70	Katastrální výměra obce 830.12 ha
VIII.	141.56	0.06	0.02	-	
	K zeměd. závod. nepatří 19.42				
	276.34	9.44	0.08	22.22	

Soupis ploch kultur a osevu:

Obilniny na zrnno	170.24 ha
Luštěniny a směsky na zrnno	2.45 ha
Okopaniny	66.34 ha
Olejniny	1.57 ha
Pícniny	59.11 ha

Úhrnem	299.71 ha
--------	-----------

Obilniny na zrno:

Žito ozimé	44.55 ha
Žito jarní	1.00 ha
Pšenice ozimá	51.67 ha
Pšenice jarní	2.41 ha
Ječmen ozimí	1.95 ha
Ječmen jarní	10.65 ha
Oves	15.89 ha
Směs ozimých obilnin (souřež)	2.30 ha
Směs ovsa s ječmenem	19.62 ha
Kukuřice	- .20 ha
Úhrnem	170.24 ha

Luštěniny:

Směsky: obilniny s luštěninami	2.45 ha
--------------------------------	---------

Okopaniny:

Brambory pozdní	48.57 ha
Cukrovka	1.16 ha
Krmná řepa	16.61 ha
Úhrnem	66.34 ha

Olejniny:

Mák	1.42 ha
Len	- .15 ha
Úhrnem	1.57 ha

Pícniny:

Jetel červený dvousečný	26.94 ha
jednosečný	5.00 ha
Louky, střídavé na orné půdě	10.64 ha
Vojtěška	13.06 ha
Směsky na zelené krmení	3.47 ha
Úhrnem	59.11 ha

3. listopadu 1948 shořela porážka a jatka Vincence Janošíka, řezníka č. 60. Škoda 15.000 Kčs, se zásobami 35.000 Kčs.